

LEYDSCH

COURANT

De Courant wordt Maandag, Woensdag en
Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt
en Zaterdag Avond.

VRIJDAG

27 MEI.

De Prijs der Courant is f12 in het jaar; 24
de afzonderlijke nummers worden tegen 10
Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 26 Mei.

De vergadering der Stedelijke Raad heden niet voltallig zijnde, heeft de Voorzitter haar gesloten en eene nieuwe belegd op Maandag den 30sten Mei a. s. 's namiddags ten één ure, tot behandeling van dezelfde onderwerpen, als voor deze Vergadering aan de orde waren gesteld.

— Wij vernemen dat Mevrouw de Hertogin van Northumberland, door tussenkomst van Baron Bentinck, Z. M. Gezant te Londen, aan 's Rijks Akademiëtuin alhier heeft ten geschenke gezonden rijpe muscaatnoot-vruchten, gekweekt in hare wereldberoemde broeikas, op Lion House, nabij Londen.

De jaarlijksche algemeene Vergadering van de Maatschappij van Nederlandsche Letterkunde alhier zal Donderdag 16 Junij, en die van het Prov. Utrechtsche Genootschap van Kunsten en Wetenschappen Dingsdag den 28sten Junij te Utrecht gehouden worden.

— Aanst. Maandag avond zal het Duitsche Tooneelgezelschap dat te Rotterdam reeds meermalen met veel bijval zijne voorstellingen gaf, er hier eene geven van de *Sunderita* van Schaffer, welk stuk bij herhaling aldaar ten tooneele is gevoerd.

De gewestelijke Vergadering in Zuidholland (Nederl. Onderwijzers-Genootschap) heeft in hare Vergadering van den 18den Mei j. besloten de navolgende Pijlsraag uit te schrijven:

Aangezien de ondervinding leert dat de geschiedenis van ons Vaderland veelal misbruikt wordt om bepaalde richtingen of meeningen in de hand te werken of te bestrijden, hetgeen men wel eens reconstrueeren der geschiedenis noemt, en het voor den Onderwijzer van belang is met de juiste afwijkingen te deze bekend te zijn, vraagt men:

Eene beknopte voorstelling der betwiste punten in de geschiedenis des Vaderlands, beginnende met den bevrijdings oorlog, naar de verschillende meeningen der uiteenlopende partijen, met aanwijzing van de gronden die zij er voor aanvoeren. De voorstellingen der gebeurtenissen moeten bij voorkeur, met aanhaling van de plaatsen, de eigen woorden der Schrijvers teruggeven en de plaatsen waar ze voorkomen, nauwkeurig worden aangewezen.

Volgens het gewestelijk reglement moeten de antwoorden, met eene andere hand, dan die des stellers, leesbaar geschreven, van een verzegeld briefje, in besloten den naam des Schrijvers, en dezerfde spreken als het antwoord, worden zigt, en vóór of op den 1sten Maart 1854 ingezonden worden bij den Heer W. A. Elberts, fung. Secretaris, alhier.

Te Alkmaar is bij de herstemming tot lid der Prov. Staten van Noordholland tusschen de Heeren Mr. J. A. Kluppel en Jhr. J. P. Teding van Berkhout, de laatste, die aftredend lid was, herkozen.

— Het Amsterdamsche dagblad *de Tijd* bevestigt den brief van den Heer Johannes Zwijnen, door de gratie Gods en van den Apostolischen Stiel, Aartsbischop van Utrecht, en Apostolische Administrator van het bisdom 's Hertogenbosch, aan zijne onderhoorige geestelijken en geloofgen, gedagteekend uit Tilburg den 1sten Mei 1853, bij welke hij verklaart, deze herderlijke beveling, en kracht van de hem door den Paps gegeven beveling, te aanvaarden. Zondag is die brief in de kerken voorgelezen. Onder anderen wordt aan het slot daarvan gezegd: „Dat de Goddes vredes over u den geest van eendracht en liefde uitstort; dat die liefde algemeen zij en zich uitstrekt niet alleen tot de huisgenooten des geloofs, maar tot alle medeburgers, met wie gij slechts een lichaam in het burgerlijk maatschappelijk leven uitmaakt, en tot alle menschen, die gij allen zonder uitzondering moet beminnen en behulpzaam wezen waar u zulks mogelijk is.”

Ook bevat dat dagblad een brief van den Heer R. J. van Vree, door de gratie Gods en van den Apost. Stiel, Bisschop van Haarlem, aan zijne onderhoorige geestelijken en geloofgen, gedagteekend te Warmond, op den dag van 's Heeren Hemelvaart, in welke hij verklaart, de hem toevertrouwde bediening en het bestuur over het bisdom te aanvaarden.

— Den 24sten zal van Harderwijk vertrekken, om op den 27sten te worden ingescheept op het schip het Goed Vertrouwen, bestemd naar Oost-Indië, liggende te Nieuwediep, een detachement suppletie-troepen, sterk 120 Onderofficieren en manschappen, onder bevel van den Kapitein der infanterie N. Guilaume, en medegeleide van den 1sten Luitenant E. C. van Pirsch, beiden naar Java terugkeerende, bepevens den Officier van Gezondheid 3de kl. E. L. Doleschall.

— Het *Athenaeum Français*, van den 14den dezer, behelst eene loffelijke vermelding van eene Hoogduitsche vertaling van acht rechtskundige verhandelingen van Prof. A. C. Holtius, den titel voerende: *Abhandlungen civilistischen und handelsrechtlichen Inhalts von Dr. A. C. Holtius, ord. Prof. der Rechte zu Utrecht, übersetzt von Dr. S. Sütro*.

— Door onderscheiden ingezetenen van Curaçao is f612 overgemaakt aan de Hoofdcassie tot oprigting van een metalen standbeeld voor Lourens Janszoon Coster.

— Uit Capelle in de Langestraat wordt medegedeeld, dat tot gerief en gemak van handel en reizigers, met 1 Junij de diligence-dienst zal geopend worden tusschen 's Bosch en Raamsdonksveer, in verband met den wagen van van Gend en Loos, rijdende van Amsterdam naar Antwerpen, vice versa.

— In het gehucht Klokkenberg bij Loon op Zand had den 21sten een droevig ongeluk plaats. Een arbeider, bezig zijnde met boomen schillen, en wel in de nabijheid der plaats waar men boomen velde, had het ongeluk, hetzij door doofheid, hetzij door geraas, het vallen van een der boomen niet te merken, en werd geheel verpletterd.

— Woensdag 11. zijn te Appingedam twee lammeren verkocht voor den hoogen prijs van f8 per stuk.

— De *Prov. Gron. Cour.* bevatte onlangs het volgende ingezonden stuk van J. C. Ballot, te Paterwolde, over het karnen en de karnemelk.

Men karnt in Engeland, 1. Verschen room, 2. Zuren room, 3. Zure melk en room, 4. Verwarmden room.

Door proeven werd uitgemaakt, dat men, op bovenstaande wijze karnende, uit drie kan melk kreeg de navolgende hoeveelheid boter.

Eerste proef.
1. Versche room gaf na 27 min. 90 w. boter.
2. Zure room „ „ 20 „ 114 „
3. Zure melk en room „ „ 1 u. 50 „ 127 „
4. Verwarmde room „ „ 1 u. 50 „ 130 „

Tweede proef.
1. Versche room gaf na 45 min. 74 w. boter.
2. Zure room „ „ 40 „ 81 „
3. Zure melk en room „ „ 45 „ 94 „
4. Verwarmde room „ „ 45 „ 105 „

De Schrijver rekent, dat men hier te lande gemiddeld uit 30 kan zure melk en room in een uur een Ned. pond boter karnt.

In Groningen en Drenthe karnt men meestal zure melk en room. Wanneer de omstandigheden het echter toelaten, schijnt het ons gemakkelijker en ook niet onvoordeelig, om zuren room te karnen, zooals vooral in Friesland en Holland.

1°. Omdat in den room de meeste boter bevat is en het karnen der overige melk, die het grootste gedeelte der zure melk uitmaakt, eigenlijk is als dorschen.

2°. Omdat de boter uit room veel beter van smaak is, lichter kan duren en daardoor hooger waarde heeft, gelijk blijkt uit de zoozeer verschillende boterprijzen op de markt te Londen. Het meerder gewicht der boter uit zure melk is voor een groot gedeelte toe te schrijven aan kaasstof, waardoor de boter spoedig sterk wordt.

Wanneer men room karnt, heeft men wel minder maar ook des te beter boter; want hoe meer de hoeveelheid der boter is, hoe minder meestal hare hoedanigheid, en bovendien hoe grooter hoeveelheid boter, hoe minder de deugd der karnemelk. Wil men karnemelk aan te meesten zijnen voeren, dan zal goede karnemelk zich naar rato veel beter betalen, dan minder goede.

Wij achten echter het voederen van vloten of afgecoemde melk, dat een noodzakelijk gevolg is van het karnen van room, doelmatiger, dan het voederen van karnemelk.

1°. Omdat karnemelk spoedig zeer zuur wordt en dan schadelijk is.

2°. Omdat het voederen met vlotte melk geregelder kan plaats hebben, daar een karnsel, vooral des winters, niet altijd tijdig gereed is en ook kan mislukken.

3°. Men voorkomt den schadelijken overgang van zoete melk, die de jonge kalveren altijd eerst krijgen, op karnemelk; want geeft men den eenen dag zoete melk en den anderen dag karnemelk, dan is de overgang te schielijk; nu, nuvoordien op vloten melk, dat is zoete melk, dat is de overgang te schielijk, geeft men echter gedurig meer karnemelk bij de zoete melk, dan naast de melk in de maag der kalveren.

4. Zoo er een weinig boter in de vlote melk mogt achter gebleven zijn, dan doet deze, vooral bij het mesten, zeer goede diensten.

Mogt men evenwel meenen, dat het beter of voordeliger is, om melk en room te karnen, zoodat men karnemelk moet voederen, dan raad de schrijver aan, in de karnemelk des zomers, of wanneer zij te zuur wordt, fijn gestooten krijt te doen. Hierdoor wordt de karnemelk zoet en het krijt is voor de kalveren waarschijnlijk zeer goed. Heeft men geen krijt, dan kan men uitloogde witte hout- of turfash gebruiken of soda.

's GRAVENHAGE, 26 Mei.

Bij Koninklijk besluit van den 24sten, is tot Ridder van de Militaire Wilhelms-Orde 4de klasse benoemd J. Flikkenschild, gezwaarte Rotmeester en Landmeter te Soerakarta, en zulks ter zake van de diensten, door hem, in hoedanigheid van 1sten Luitenant der Solosche schutterij, als vrijwilliger, belast met het bevel over eene inlandsehe magt van Djogo-rogo, tijdens den oorlog op Java, op den 15^{den} November 1825 bewezen.

— Z. M. heeft aan Dr. J. G. E. Schüssler te Stockholm, Secretaris van H. K. H. Mevrouw de Kroonprinses van Zweden en Noorwegen, vergunning verleend tot het aannemen van de Ridderorde van de Noordster, hem door Z. M. den Koning van Zweden geschonken.

— Bij besluit van 24 Mei jl., heeft Z. M. goedgevonden te benoemen de Burgemeesters van de navolgende gemeenten: A. Santee Leurigh, te Leek; Jhr. Mr. R. A. Quintus, te Oldekerk; P. J. Vos, te Delfzijl; Mr. G. Nauta, te Nuntendam en Meeden; Mr. S. Harkema Becker, te Termunten; Mr. H. J. Engelkens, te Winschoten; S. G. Eckringa, te Wedde; E. E. Cleveringa, te 't Zandt; F. Plaat, te Kantens en Middelstum; G. B. Hopma, te Baflo en Winsum; J. Veltman te Noorddijk; G. A. Arends, te Ezinge; J. Havinga, te Grootegeest; H. Bennema, te Aduard; Mr. H. Piccardt, te Scheemda; E. H. Boer, te Zuidbroek; G. R. Reinders, te Oldenhave.

— Z. M. heeft benoemd tot Register in de Arrond.-Regtbank te Alkmaar, Jhr. Mr. W. A. van Hogendorp, thans Substituut-Officier bij gemelde Regtbank; tot Griffier bij het Kantongeregte te Bostel, C. J. H. Gillemans, te Breda, tot Kantonregter te Appingedam, Mr. W. J. Mees, thans Substituut-Officier bij de Arrond.-Regtbank te Appingedam, tot Kantonregter te Vianen, Mr. A. ter Veer, thans Kantonregter te 's Gravendeel.

— De Minister van Binnenl. Zaken zal aanstaanden Zaterdag geen gehoor verleenen.

— De Heer de Jonge van Ellemet heeft zijn ontslag als lid van de Eerste Kamer genomen, wegens zijne benoeming tot lid van de Prov. Staten van Zeeland.

— De nieuwe stemming ter benoeming van een lid voor de Tweede Kamer te Amersfoort zal den 6^{den} Junij plaats hebben.

— In 1852 zijn te Scheveningen voor de visscherij gebezigd 104 pinken en 11 booten.

ROTTERDAM, 25 Mei.

Wij vernemen dat Z. M. de Koning heeft bepaald, dat Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden, met zijne Gemalin, bij de terugkomst uit Duitschland te Rotterdam, op Dinsdag 21 Junij aanstaande, aan het Vereenigingsgebouw der Koninklijke Nederl. Yachtclub zal afstappen.

ZWOLLE, 23 Mei.

De aanhoudende ooste- en noord-oostewinden veroorzaken, dat de scheepvaart veel beletsel ondervindt. Het Zwarte Water en Zwolsche Diep wordt nog op 1.50 el bevaren. Den 20sten dezer teekende de zee buiten Kraggenburg 80 duim onder A. P., zoodat de stoomboot de Stad Zwolle en eene massa van 70 schepen dien dag in zee aan den grond raakten.

— Sommige bouwlanden zijn zoo met stuifzand bezet geraakt, dat de rogge 4 voet onder het zand, de aardappelen bloot op den grond liggen en sommig zaaizaad van den eenen op den anderen akker is overgevaaid.

COEVORDEN, 24 Mei.

Terwijl de bewoners van Geest naar Oosterbesselen jl. Zondag ter kerke waren, ontstond aldaar brand in het huis van een smid; bij den sterken wind en de slechte blasmiddelen, lagen in een uur tijds 10 huizen in de asch, en waren 14 huisgezinnen zonder dak. Behalve één huisgezin, hebben allen hunne meubels enz., verloren. Eene vrouw is zwaar gekneusd door den val van een gevel, de meeste huizen waren verzekerd, doch geenszins de inboedels.

FREDRIKSBOORD, 24 Mei.

Heden morgen circa negen ure geraakte de broodbakkerij der Maatschappij van Weldadigheid in den brand, die door de droogte, de vele brandbare stoffen en den fellen wind zoo spoedig toenam, dat het geheele gebouw, waarin ook molens, op welke de aardappelen voor de broodbereiding gemalen werden, en de woning van den algemeenen Boekhouder der Kolonien, den Heer van Marle, binnen een uur tijds totaal door het vuur vernield waren. De laatste heeft slechts den tijd gehad, om een bed, eene tafel en eenige stoffen te redden; al zijn overig ameublement, kleedren en huisraad zijn verbrand. Gelukkig is alles tegen brandschade verzekerd. De brand is waarschijnlijk ontstaan door eenige vonken, die uit den schoorsteen op het rieten dak zijn gevallen; verdere ongelukken zijn er niet gebeurd. Door de doelmatige en ijverige pogingen der directie, heeft de vrees, dat de brand zich aan de Belendende bosschen zou mededeelen, zich gelukkig niet verwezenlijkt.

's HERTOGENBOSCH, 24 Mei.

Laatsteleden nacht, omstreeks half twaalf ure, is de schroefboot, varende van Maastricht naar hier, tusschen de sluizen n°. 10 en 11, met volle vaart tegen den Kanaleldijk gevaren. Door den schok geraakte de voorsteven uit het water, terwijl de achtersteven naar evenredigheid zonk. Het water drong

daarop met kracht door alle openingen. Elke poging om het vaartuig vlot te krijgen bleek vruchteloos, en de boot liep binnen een half uur tot. Er is niemand bij omgekomen, maar de goederen zijn voor een groot gedeelte nat geworden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 23 Mei.

In den loop der vorige week is, ongerekend ca. 184,600 £ aan zilver uit West-Indië, voor een bedrag van 460,000 £ in specie aangevoerd; de uitvoer beliep 518,000 £; de Epaminondas is in het kanaal gescind, komende van Adelaide met een ton en 16 centenaars stofgoud; de Melbourne heeft voor 69,076 £ aangebragt; de berigten uit de miyndistricten omstreeks Victoria luiden hoogst gunstig; volgens officiële opgaven is gedurende het jaar 1852 te Melbourne en Geelong voor niet minder dan 11,050,544 £ aan goud ontvangen, makende met ander plaatsen 12,170,960 £.

— De diergaarde in Regentpark is op tweeden Pinksterdag bezocht door het verbazende getal van meer dan 21,000 personen; tot nog toe hadden nimmer meer dan 15,000 personen (in 1851) die fraaije instelling op één dag bezocht.

— Naar men uit Haiti verneemt, heeft Z. M. Faustin I de Nieuw-Yorksche tentoonstelling van onderscheiden voortbrengsels zijns lands voorzien, als koffij, chocolade, noten, Verschillende soorten kostbaar hout, waaronder een blok mahonijhout van meer dan drie ton (6000 lb) zwaarte, honig, was, castorolie, hennip, verscheidene zeldzame soorten schors, mineraalkolen, marmer en eenige kisten met Haïtische waterkruiken.

BELGIE.

BRUSSEL, 25 Mei.

De *Emancipation*, een van de organen der behoudende partij, is zeer ingenomen met het voorgenomen huwelijk van den Belgischen Kroonprins. Een der onafhankelijke Parijsche bladen, de *Assemblée Nationale*, zegt er dit van: »Toen in 1830 de Belgische Staat gevormd werd, bragten alle omstandigheden mede, dat hij zich aan Frankrijk aansloot. Hierin wordt eene groote verandering te weeg gebragt door de echtverbindtenis van den vermoedelijken opvolger van Koning Leopold met het Huis van Habsburg; want van nu af zal België niet meer naar Frankrijk overhellen, maar naar Duitschland; het blijft een onafhankelijk en onzijdig land, maar zijn steunpunt is verplaatst geworden. Dit strekt voorzeker niet tot verhooging van Frankrijks invloed, maar men mag er een nieuwen waarborg voor het behoud van den algemeenen vrede in zien.»

FRANKRIJK.

PARIS, 24 Mei.

Het Senaatsbesluit tot verhooging der civiele lijst met 5 millioen en een buitengewoon crediet tot dekking van de onkosten van het huwelijk des Keizers, zijn ingetrokken.

— De Regering schijnt besloten zelve de transatlantische vaart in werking te brengen. Binnen kort zal eene lijn tusschen Bordeaux en Rio worden geopend, waartoe de Staat beschikbare oorlegstoombooten zal bezigen; die ieder 100 à 150 passagiers kunnen aan boord nemen. De Staat zal al de kosten der overvaart, zelfs die der brandstof, betalen.

— Gisteren is eene huiszoeking bewerkstelligd bij zekeren bewoner van het quartier Saint-Martin, alwaar staatkundige geschriften, wapenen en krijgsvorraad zijn gevonden. De bedoelde persoon is in het hechtenis gesteld.

— Het *Journal des Débats* deelt berigten mede van de Fransche nederzettingen op de Societeits-eilanden. Daaruit blijkt dat op een dier eilanden eene bloedige botsing heeft plaats gehad tusschen de inlanders en de Fransche krijgsmagt, veroorzaakt door onverstandigen ijver van Roomsche zendelingen, die sedert eenige maanden onder de bevolking der eilanden allen Protestanten of Mormoniten werkzaam waren, en de hulp der gendarmerie gebruikten om een wederzpannigen Marroniet tot den doop te doen overgaan.

— Bij het stadsje Anse heeft men bij het doen van opgravingen voor den spoorweg een diertje uit de voorwereld gevonden, wiens geslachte zoo monsterachtig groot is, dat om het kakebeen weg te dragen alleen 12 man noodig waren.

— Uit Madrid wordt als getruht gemeld dat de Maarschalk Narvaez verlof heeft bekomen om in Spanje terug te keeren.

PRUISSEN.

Het bevel van den Pabis, hetreffende strenger toezigt op de gemengde huwelijken, is alleen van toepassing op het Bisdom Trier. De andere Pruisische Bisdommen zijn voorloopig aan dat strenger toezigt niet onderworpen.

— Te Giessen heeft een student in een tweegevecht het leven verloren.

— Eene koopman van Dresden is naar Bremerhaven vervoerd om naar Amerika ingescheept te worden, dewijl hij zich aan staatkundige woelingen schuldig maakte. Te Kassel is de Heer Winkelblech, Professor aan de Polytechnische school, wegens staatkundige woelingen, in zijn post geschorst en tegen den 30sten Mei voor den krijgsraad geroepen.

OOSTENRIJK.

WIEN, 23 Mei.

De Koning der Belgen en de Hertog van Brabant hebben gisteren avond ten 9 ure deze stad verlaten. De Keizer en de Aartsbischop hebben hem tot aan het station van den spoorweg vergezeld.

— De Koning van Pruisen is heden morgen te 6 ure langs den noordspoorweg over Praag naar Dresden vertrokken. Gisteren bezocht de Koning

de Protestantsche kerk alhier. De Koning is niet alleen door den Keizer en het Keizerlijk gezin met de meeste voorkomendheid ontvangen, maar ook met eene bijzondere geestdrift door de bevolking der hoofdstad. — Tusschen de Regeringen van beide de Staten bestaat eene wenschelijke overeenstemming en ook, betreffende de verwikkelingen van het Oosten, volgen zij dezelfde staatkundige gedragslijn. De Pruisische Gezant te Konstantinopel handelt geheel in overeenstemming met den Oostenrijkschen Zaakgelastigde; beiden vermenen, dat het regt op de bescherming van de belijders der R. K. godsdienst in Turkije niet uitsluitend aan Frankrijk toekomt, en bij het geschil tusschen Rusland en de Porte, deze niet in alles in 'ongelijk kan worden gesteld.

— Onze Gezant is uit Bern, en de Zwitsersche van hier, teruggeroepen.

ZWITSERLAND.

Uit Bern wordt van den 18^{den} geschreven: Men zal zich nog wel herinneren, dat het groote hospitium op den Grimsel, een druk bezochte betgaspas, in het laatst van 1852 is afgebrand en dat de waard, Peter Zybach, verdacht werd zelf het gebouw in brand gestoken te hebben. De instructie heeft dit vermoeden bevestigd en den 13^{den} dezer stond Zybach met drie knechts, te Thun terecht. De beschuldigde is ruim 60 jaren oud, vader van 7 kinderen en stond in zeker aanzien, hoewel velen hem voor een huichelaar hielden. Daar hij het hospitium in het laatst van 1852 verlaten moest en het hem niet had mogen gelukken, met het landschap Oberhasli een nieuw pachtcontract te sluiten, vatte hij het plan op, het gebouw in brand te steken, om het landschap te noodzaken het bouwen van een nieuw hospitium aan hem op te dragen, daar naar zijne meening, niemand als hij daartoe de noodige kennis en geldmiddelen bezat. Hij wist zijne drie knechts tot medeplichtigheid te verleiden, belovende aan de beide eersten onmiddellijk 750 fr., aan den derde 100 fr. en als de zaak goed afgeloopen was, aan allen gezamenlijk nog 1500 fr. Nu zond hij een hanner naar Thun, met last om 6 pond zwavel en 6 flesschen draagbaar gas te koopen, waarvoor hij hem 2 Napoleons ter hand stelde, met de bijvoeging, dat hij het overschot voor zich behouden mogt. Daarop hielp hij de drie knechts zijne voor 20,000 fr. verzekerde meubelen in eene schuur en elders verbergen. Voor hij zich naar zijne, ongeveer 10 uren verwijderde woonplaats Oberstein, bij Meyringen, begaf, onderrichtte hij aan de drie knechts op wat wijze zij het gebouw in brand moesten steken, en liet zijn volk in het bezit van vrij wat wijn.

In den nacht van 5 op 6 November, toen een door hem opgegeven gunstige windwaai, stakken de knechts het huis in kamer n° 11 in brand. Binnen drie uren was het tot op de muren na afgebrand.

Hiernaast vermoedde men dat Zybach de dader was, die echter beweerde dat een reiziger in n° 11, in den brand omgekomen, de oorzaak moest zijn. Hij zelf had, beweerde hij, alles verloren, en ging enige dagen na den brand naar Wallis, en wist eene gemeente te bewegen, om hem het noodige hout voor een nieuw hospitium tot zeer lagen prijs te verkoopen.

Toen hij echter terugkwam had de overheid reeds de verborgene meubelen gevonden; doch van den omgekomen reiziger was geen spoor ontdekt.

Na trachtte hij de aanwezigen door geldelijke beloften tot zwijgen te brengen, en eerst toen de Regter van Instructie aankwam en hem aansprak met de woorden: Zybach, gij zijt een bedorven man! ontwaakte zijn geweten. Hij sprong in 't water, doch werd er uitgethaald en met zijne knechts geboeid naar Meyringen gevoerd.

Het hof heeft hem tot de doodstraf veroordeeld, doch aan de genade van den Grooten Raad aanbevolen.

TURKIJE.

KONSTANTINOPEL, 12 Mei.

Het blijkt nu uit eene latere opgave van het nieuwe Ministerie, dat niet Ali Pacha tot Minister van Buitenl. Zaken is benoemd, maar Reschid Pacha, Oud Groot-Vizier, die voor tenige maanden in ongenade was gevallen, de bevorderaar der hervormingen in Turkije en de verklaarde tegenstrever van den Russischen invloed, en dat het ultimatum van Prins Menzikoff is verworpen. Latere tijdingen kunnen verder eerst den waren toestand van zaken doen kennen.

— »Overal, zegt de Times, in Turkije is de hoop en de godsdienstige geestdrift der Christenbevolking opgewekt door Ruslands tusschenkomst ter gunste harer Kerk; en indien eene zending waarvan zoo gewichtige gevolgen verwacht werden, geene uitwerking had, zou de reactie tegen de Mohammedaansche heerschappij nog geduchter kunnen worden.

— In de eerstvolgende dagen moet blijken waartoe dit alles leiden zal; maar wat van beide ook gebeure, de toestand van het Turksche Rijk zal er waarschijnlijk gevaarlijker door worden; geeft het toe, dan verleent het aan Rusland een ongehoord groot regt om zich in de binnenlandsche aangelegenheden te mengen in naam der Christenbevolking; geeft het niet toe, dan waagt het zich aan eene botsing die gevolgen van veel grooter gewicht in westelijk Europa zou kunnen te weeg brengen.

De benoeming van Reschid-Pacha, zegt de Morning Post, is een blij dat de Sultan eene liberale en Engelsch-gezinde staatkunde wil volgen; en de samenwerking van den Franschen en den Engelschen Gezant is een waarborg voor de veiligheid van het Turksche Rijk, waarbij wij voor onzen handel en voor onze betrekkingen met Oost-Indië zoo groot belang hebben.

In eenen brief uit Konstantinopel van den 9^{den} dezer, die door de Times wordt medegedeeld, leest men het volgende:

De Russische havens aan de Zwarte Zee zijn thans opgepropt vol met oorlogsbehoeften, en de hoogten boven Odessa zijn bedekt met de tenten van

een groot leger. Aan de oevers der rivier de Pruth worden, naar men verzekert, pontons gereed gehouden, en de aldaar vereenigde talrijke krijgsmacht wacht slechts op een sein om de Donau-Vorstendommen binnen te trekken. De Russische Gezant bevindt zich reeds te Buyukdere, een dorp aan den ingang van den Bosporus; en hij heeft eene stoomboot gereed liggen om daarmede oogenblikkelijk te vertrekken indien hij een afwijzend antwoord ontvangt.

VEREENIGDE STATEN.

NEW-YORK, 10 Mei.

Berigten van Panama, dd. 28 April, melden, dat de stad Gorgana den 26sten bijna geheel is in de asch gelegd.

— Eene groote hoeveelheid Romeinsche munten, waarvan vele in zeer leesbare letters de namen van Maximinus, Diocletianus en Constantinus droegen, waren te Old Panama onder den grond, in eenen aarden schotel, gevonden.

— De wereldberoemde widow Ole-Bull, heeft in het graafschap Potter, in den staat Pensilvanië, ongeveer 50,000 bunders land aangekocht, welk terrein, bij uitstek vruchtbaar en van overvloedige wellen voorzien, hij verpacht of verhuurt in kavels van 20 bunders, tegen 3 dollars (f 7.50) per bund, en bij voorkeur aan zijne landgenooten, zijnde Nooren en Zweden, of aan Denen, omdat zijne bedoeling is eene zooveel mogelijk Skandinavische volkplanting aan te leggen. Het getal zijner kolonisten is reeds ongeveer 700, waar 2/5 Duitschers. De statuten dier volkplanting bepalen dat ieder dronkaard zal worden weggezonden en binnen een gegeven tijd zal moeten beschikken over den eigendom, dien hij moogt hebben verworven. Ole-Bull, die buitengewoon rijk is, stelt zich voor verscheidene fabrieken op te rigten en wegen in verschillende rigtingen aan te leggen. Vier der in de Vereenigde Staten te maken spoorbanen moeten over het gebied van Ole-Bull loopen. De vier laatste concerten, die hij onlangs te New-Orleans gaf, leverden hem f 20,000 op.

— Op de stoomboot Jenny Lind is de ketel gesprongen, waardoor bijna 60 passagiers vreeselijk gebrand en reeds 20 aan hunne wonden overleden waren.

— Te San Francisco is eene maatschappij gevormd voor den handel op Japan; vertrouwend dat de door het Gouvernement der Vereenigde Staten afgezonden expeditie de openstelling der Japansche havens zou bewerken, wilde de maatschappij eenige met allerlei koopwaren geladen schepen afzenden, welke een weinig later dan de Noord-Amerikaansche oorlogschepen voor Jeddo zouden aankomen; die schepen zouden derwijze worden ingerigt dat zij eene bemanning van een 1000-tal koppen zouden kunnen voeren.

STADS BERIGTEN.

Burgerlijke Stand.

Van den 19 tot en met den 25 Mei 1853.

BEVALLEN: E. C. C. Schmier, geb. van Wensen, Z. — M. H. Mieremet, geb. Chardonnet, D. — A. C. Yperlaan, geb. Spruyt, Z. — E. de Leeuw, geb. Gonsenheim, D. — M. Lepelaar, geb. Altona, Z. — E. Bink, geb. Maastricht, D. — C. Tillema, geb. Ruygrok, Z. — A. Jongmans, geb. Spielsra, D. — C. Stouten, geb. Onderwater, D. — G. de Jong, geb. Marbus, D. — J. M. Aniba, geb. van Beck, Z. — G. Dreef, geb. van der Steen, D. — A. Dieben, geb. Vlek, Z.

GEHUWD: A. E. Egeman, Jm. en M. E. M. T. van Raaij, M. — P. J. H. Oortwijn, Jm. en L. Rem, Jd. — C. Uldrik, Jm. en M. Gramert, Jd. — J. van Haarlem, Jm. en A. van Putten, Jd. — W. F. Wijting, Jm. en E. Konings, Jd. — A. de Groot, Jm. en A. G. van Dijk, Jd. — J. van der Reyden, Jm. en J. B. Noordeloos, Jd. — D. de Sauvage, Jm. en M. H. van Toorn, Jd.

OVERLEDEN: T. de Boer, 23 j. — G. Bekooij, Z., 2 j. — D. G. Nieuweloos, D., 18 m. — J. Onwerkerk, D., 11 j. — F. de Koning, Z., 16 m. — J. G. H. H. van Rijn, 79 j. — W. Lotkphach, D., 2 d. — C. B. B. B. B., 8 j. en 10 m. — J. M. W. Pottam, Z., 3 j. en 7 m. — M. Franet, van Oerle, 61 j. — C. M. Rottevoel, geb. Steenwaert, 55 j. — J. Hemenik, D., 3 m. — J. Overdijk, 73 j. — M. T. Kleinhanse, geb. de Zwijger, 89 j. — J. Conven, Z., 1 j. en 9 m.

KERKNIEUWS.

MAASSLUIS, 23 Mei. De Breede Kerkeraad der Herv. gemeente alhier heeft tot Herder en Leeraar beroepen den Wel-Eerw. Heer D. P. Knuttel, Pred. te Oegstgeest.

TIEL, 24 Mei. De Kerkeraad der Evang. Luthersche gemeente alhier heeft tot Predikant beroepen den Candidaat C. H. Terlaag, dienstdoende te Amsterdam.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE UTRECHTSCHEN HOOGESCHOOL.

Den 23^{den} Mei de Heer H. G. Alpherts, van Calenberg, in de Geneeskunde, na verdediging van zijne Dissertatie: *De Dragers Anthelmintici, vulgo: Kouso, fam. Anthelmintici, ab eo in Tiliam remedia, roborationibus cum opiorum, et cum propriis compendiosis* hebbede afgeob-
229de Staats-Loterij.
Trekking der Derde Klasse.
3de Trekking. Nos. 6312 en 16420 ieder een prijs van f 1,250. No. 223, 13561, 16905 en 18240, ieder een prijs van f 1,000.
4de Trekking. No. 1107 een prijs van f 2,500. No. 149 een prijs van f 1,000.

sehe Uitgewekenen f5,-

ADVERTENTIEN.

Getrouwd :

A. H. EIGEMAN,

EN

LEYDEN, 25 Mei 1853.

J. E. M. T. VAN KEMPEN.

REST, geliefde Echtgenoot van

J. J. COCKUYT.

Mogt ik mij den 13^{den} dezer verheugen over de gelukkige bevalling mijner geliefde Zichtgenote, E. G. C. VAN WENSEN, heden morgen omstreeks 3 ure, behagde het Gode, haar in den ouderdom van ruim 35 jaren tot zich te nemen; na voorzien te zijn met de H. Sacramenten der Stervenden, mij nalatende vijf Kinderen; te jong om hun verlies te beseffen. *Amstelredamum* 24 Mei 1853. J. H. H. SCHMIDT.

De Ondergeteekende, gevoelig voor de vele blijken van belangstelling ontvangen bij de gelukkige bevalling zijner Echtgenoot, betuigt daarvoor bij deze zijnen hartelijken dank.

LEYDEN, 26 Mei 1853. G. J. M. VAN DOORN.

LEYDSCHÉ SCHOUWBURG.

Hoogduitsche Tooneelvoorstelling, onder Directie van den Heer RAHNENBERG.
Op Maandag 30 Mei 1953.

100,000 Thaler oder Börsenglück, Vaudeville, Possen
in 3 Abtheilungen von Doctor KALISCH, Musik von BELLINI, DONIZETTI,
MOZART, MEIJERBEER und andren namhaften Componisten.

Aanvang des Avonds ten acht ure.

 De Ondergeteekende berigt bij deze aan hare Begunstigers, dat zij door de veelvuldige concurrentie, van het vak van Stroo-Hoeden heeft afgezien; maar beveelt zich beleefdijk aan als **MODEMAAKSTER**, tot het maken van alle **Dames-Kleedingstukken**, volgens de Nieuwste Modellen; ook blijft zij voortgaan met het maken en vermaken van **Mutsen en Zijden Hoeden**.

E. WEENIG.

Utrechtsche Veer leggen over de Heerengracht. N°. 5.

 De Oppergeleekende, maakt aan alle zijne Begunstigers bekend, dat hij door het onthijde vroege afbreken van zijn Kraam, van voornemen is nog **veertien dagen** aan zijn **Huid Wafelen** te bakken dit alle dagen versch te bekomen zijn.

Redakt. verdere alle zijne Stadsgenooten voor de gunst die hij van hen heeft genoten. Woonplaats op de Haarlemmerstraat, aan den hoek van de Meerlaansteeg, Wijk VI, No. 375.

JACOBUS SJARDYN.

Aan de geachte Ingezetenen dezer Stad!

Ons bevelen, den Chef van Politie bij te staan, dat de verkoop te deze stede noemenswaardig is, dat wij reeds 2/3 van ons Magazijn hebben verkocht, en dat wij bij den nogtals toevoordrukenden doelloop met zekerheid kunnen veronderstellen, ook het nog eenige laatste derde gadoekte spoedig op te ruimen, en gewet wij ons verlijf alhier nog eenige dagen mogen verlangjen, — hebben wij op het openblik den last ontfangen, den verkoop **tot Woensdag 1 Junij 's avonds** (achter kinder wat onvastigheden ook niet langer) voort te zetten.

Wij verzoeken, dus al degenen, die nog zouden wenschen van de gelegenheid tot voordeligen inkoop van Linnen Goederen te profiteren, ons mede te zijn ten eerste met een bezoek te willen vereeren, terwijl wij van onzen kant de verzekering geven, dat bij gewis niet onvoldaan hetzelfde zullen verlaten. Unhoofde der groote hoeveelheid der alhier reeds verkochte goederen meenen wij ons, nepens de goedkoopheid, soliditeit en schoonheid onzer goederen, met regt op de reputatie te steunen, welke ons zoo te dezer stede als elders in Holland, waar wij onze goederen gedebiteerd hebben, ten deel viel; en loven wij bij deze op nieuw eene premie van 1000 uit voor dengene, die ons, in de door ons voor Linnen verkochte stukken Linnen het minste innemsgel van Katoen zal kunnen aantonen.

Ten einde den gedwongen verkoop nog meer te begunstigen, en tot het inkoop van grootere partijen aanleiding te geven, staan wij van heden af, de navolgende kortingen toe:

Bij inkoop van ten minste f 50 een half dozijn fine Zakdoeken en een geklaard Tafelland op den koop toe; bij inkoop van ten minste f 100 drie fine Ontbijtservetten, een half dozijn batisten Zakdoeken en een Tafelland op den koop toe; bij inkoop van ten minste f 200 een Tafellaken met zes Servetten, een half dozijn fijn batisten Zakdoeken (echt Fransch), een groot linnen Tafelland, een half dozijn fine Handdoeken en een half dozijn fine Servetten.

000,11 may 21 1900 **PASSARGE, HIRSCHFELD & COMP.**

Breedte van: 305, ragenover het Stadhuis.

OPENBARE VERKOOPING.

 ten Huise van J. J. PYNACKER, in de Herberg genaamd: **"De IJzer nog"** aan den Hoogen Rijndijk onder **Soeterwoude**, op Don-
derdag den 24^{en} Junij 1853, bij Opveiling en op Donderdag den
9^{en} Julij, bij Afslag, beide dagen des voormiddags ten elf ure, van
Een hecht, sterk HUIS EN ERVE, zijnde een **Smederij** in volle wer-
king, staande en gelegen te **Soeterwoude**, in het Dorp, geteekend met No. 92.
Te zien des Dingsdags van iedere week des voormiddags van 10 tot
des namiddags 2 ure.

Zijnde nadere informatie te bekomen ten Kantore van den Notaris C. KLAVERWYDEN, te Soeterwoude, alwaar tusschen de Veiling en Afslag Verhoogeningen zullen worden aangenomen tegen genot van *een vijfde* van iedere Verhooging.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

 in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen de Stad *Leyden*, op Zaterdag den 4^{den} Junij 1853, bij Opveiling, en op Zaterdag den 11^{den} Junij, bij Afslag, beide dagen des namiddags ten zes ure, van:

N°. 1. Een HUIS EN ERVE, staande en gelegen te *Leyden*, aan de noordzijde van het Noordeinde, tegen over de Oude Varkenmarkt, Wijk 1. **N°. 21,** bevattende een Zijkamer met Alcove, Binnenkamer, Binnensplaats, Keuken, Bovenvoorkamer met Alcove, Achterkamer en verdere Commoditeiten met Bergplaats, die uitgang heeft in zekere Poort.

N°. 2. Een HUIS en ERVE, staande en gelegen te *Leyden*, aan de zuidzijde van de Langebrug tegen over de Wolsteeg, Wijk IV. N°. 456.

N°. 3. Een HUIS EN ERVE, staande en gelegen binnen de Stad *Leyden*, in de Nieuwsteeg op den hoek van de Salomonsteeg, Wijk IV. N°. 714.

**N°. 4. Een BOUWMANSWONING met STALLINGEN, SCHUREN, HOOFD-
BERG, verdere Getimmerte, ERVE en Stuk WEILAND, alles te zamen ter-
grootte van 70 roeden, 76 ellen geteekend met N°. 389, staande en gelegen
aan den Singel tusschen de Koe- en Hogewoerdsporten der Stad Leyden
onder Soeterwoude.**

Alles te zien des Woensdags van iedere week van des voormiddags
10 tot des namiddags ten 2 ure.

Naders informatie te bekomen ten Kantore van den Notaris C. KLAVER WYDEN, te Soeterwoude, alwaar Verhoogingen zullen worden aangenomen tegen genot van één vijfde van iedere Verhooging.

Heden en Morgen namiddag ten vijf ure

zal de Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK alhier verkoopen de BOEKEN,
betreffende GODGELEERDHEID, KERKELIJKE GESCHIEDENIS, KERK-
REGT, LEVENSBSCHRIJVINGEN van GODGELEERDEN en WIJSBEGEERTE.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN

WOENSDAG, 25 Mei

		Langst koers.	Hoogst koers.	Geblijven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	2 pCt.	64	64	64
Dito Certificaten	3	76	76	76
Dito dito	4	95	95	95
Amortissatie Syndicaat	3 1/2	84	84	84
Handelmaatschappij	4 1/2	128	128	128
O. I. Leening	4	—	—	—
Dito Holl. Spoorweg	—	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	4 1/2	—	—	—
Haarlemmermeer	5	104	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3	—	—	—
Dito dito	3 1/2	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPEL 1798 en 1816	5	109	109	109
Dito dito 1828 en 1829	5	107	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	97	—	—
Dito 1840	4	93	93	93
Dito bij STIEGLITZ & C.	4	92	—	—
Dito dito Nieuwe	4	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	—	—	—
Certificaten van dito	6	—	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	—	—	—
Dito Obligatiën	4	87	—	—
SPANJE, Obligatiën	1 pCt.	23	23	23
Dito Obligatiën	3	48	—	—
Dito Binnent. 6 m.	3	43	—	—
Bewijzen Coupons	6	6	6	6
OOSTERRIJK, W. B. bij Goll.	5	—	—	—
Dito	4	71	—	—
Dito Metaal	5	83	83	83
Dito Nieuwe	5	98	98	98
Dito 1847	2 1/2	42	42	42
BELOGEN, Band	2 1/2	52	52	52
Dito bij ROTHSCHILD	2 1/2	52	52	52
BRAZILIE, 1824 100 £	5	98	—	—
PORTUGAL, te Londen	5	39	39	39
Dito dito	4	37	37	37
VENEZUELA	3 1/2	38	38	38
MEXICO	2 1/2	25	—	—
AMERIKA, Bankactien	4 1/2	—	—	—
GRIEKEN, 7 1/2 pCt.	—	—	—	—
Braz. 1843, £ 100, 5 pCt.	100	—	—	—
Koers van het Geld:	Beleening 2 1/2 pCt.	—	—	—
	Prolongatie 2 1/2 pCt.	—	—	—